

DOMOLJUB

ŠTEV. 39. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 25. SEPTEMBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserti Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Par besed o zadružni razstavi!

Letos je bila kot vedo naši bralci prva razstava slovenskega zadružništva na jesenskem ljubljanskem velesejmu. Mnogi so jo videli, vendar se nam zdi umestno, da povemo o njej vsem nekaj besed.

Slovenci smo majhen narod, komaj dober milijon nas je v naši državi. Smo pa precej žilavi in vztrajni. Zato nas imajo naši južni bratje v nekaterih stvareh za vzor. Tudi naše zadružništvo smatrajo za boljše kot svoje. Imamo pa seveda tudi premnogo napak. Ena velikih je, da znamo pre malo držati skupaj. Saj si komaj upamo priznati, da smo Slovenci ena celota, en narod, ki mora gledati skupaj na svojo bodočnost. Da bi gospodarsko skupaj držali ter si medsebojno pomagali, tudi tega strašno manjka. Druga napaka nas vseh je, da ne znamo prav varčevati. In pravo pametno varčevanje je vendar pol vsakega gospodarjenja.

Zadružništvo se pri nas bori proti tema dvema napakama, ki jih moramo odstraniti, če hočemo imeti dober prostor pod božjim solncem v veliki družini narodov.

Kako daleč smo s temi prizadevanji — o tem je govorila razstava.

Kako varčujemo?

Glavno delo pri razstavi je imela Zadružna zveza v Ljubljani (predsednik dr. Korošec), ki je najmočnejša zveza zadrug na naši zemlji. Pri njej je včlanjenih sedaj 563 zadrug. 310 je med temi denarnih zadrug, po ogromni večini kmetijskih hranilnic in posojilnic. Te so mogle seveda le v številkah govoriti o svojem delu. Delo za varčevanje kaže najbolje številka, ki pove, koliko je vlog v vseh naših hranilnicah. Preko 700 milijonov Din imajo hranilnici naloženih v zadrugah, ki so včlanjene v Zadružni zvezi.

Produktivne zadruge.

Zelo zanimiv je bil oddelek, kjer so razstavile zadruge svoje izdelke. Posebej moramo omeniti žebljarsko zadrugo v Kropi in Kamni gorici, ki je rešila s svojim delom ta dva kraja gospodarskega pogina. Dalje sitarsko zadrugo v Stražišču pri Kranju, slamni-karsko zadrugo v Mengšu, usnjarsko zadrugo »Runo« v Trzinu, čevljarsko zadrugo na Dobračevi pri Zireh in sodarsko zadrugo na Osnjici.

Posebno pozornost so obračale nase razstavljene čipke Osrednje čipkarske zadruge, ki zaposluje blizu 1500 domačih delavk.

V Zadružni zvezi je včlanjenih 54 nabavnih in prodajnih zadrug in 24 kmetijsko-strojnih. Da se tem olajša nakup in prodaja je bila ustanovljena velikonakupna centrala Gospodarska Zveza. Razstavila je razne kmetijske stroje. Njena last je tudi »Milarna in svečarna na Viču pri Ljubljani«. Ta izdeluje sedem vrst mila. Najbolj znani vrsti in povsod dobro upeljani sta znamki »Gazela« in »La Gerbe«. To podjetje je čisto v zadružnih rokah in edino te vrste, ki je čisto v slovenskih rokah.

Naj omenimo dalje Prvo delavsko konsumno društvo s sedežem v Ljubljani in 30 podružnicami po raznih krajih Slovenije.

Tudi Zadružna gospodarska banka je v številkah pokazala svoj razvoj. Delnice te banke so po ogromni večini v rokah naših zadrug.

Z raznimi slikami so okrasile razstavo tudi druge zadruge. Veliko število lastnih zadružnih domov priča o dolgoletnem tihem delu raznih zadrug, včlanjenih pri naši Zadružni zvezi.

Omeniti moramo, da so mlekarke zadruge razstavile svoje blago posebej v drugem oddelku velesejma.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani (predsednik Franc Zupančič) ima včlanjenih 157 zadrug. Denarnih zadrug ima 60. Največja njihova članica je v Ljubljani z naslovom »Kmetijska posojilnica za ljublj. okolico«. Svoje blago so razstavile tudi nekatere druge članice te zveze. Tako »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Zveza gospodarskih zadrug v Jugoslaviji v Ljubljani (predsednik Anton Kristan) ima 42 članov. Najmočnejša med njimi je Konsumno društvo za Slovenijo, ki ima vsega skupaj 50 prodajal in raznih delavskih krajev.

Celjska Zadružna zveza ni razstavila ničesar.

Octovo je že veliko storjenega za vzajemno gospodarsko delo in naše zadružništvo lahko reče, da ima vsepehe. Toda prav ta razstava vpije, koliko bo še treba dela, da v večini ljudi zraste smisel za skupnost, za medsebojno pomoč in tako za zdrav napredek našega kmeta, delavca in obrtnika.

Novi srednje šolski zakon.

Kralj je podpisal novi srednješolski zakon, ki je s tem stopil v veljavo. Velja za gimnazije, realke in realne gimnazije.

Zakon nadrobno določa notranjo ureditev in poslovanje srednjih šol, kar bolj zanima profesorje in učence ko širšo javnost.

Šolsko leto se konča 10. junija v popolnih šolah (z vsemi razredi) in 15. junija v nepopolnih šolah (s štirimi nižjimi razredi) in se prične z vpisom 10. septembra, s poukom pa vsaj 16. septembra. Šolsko leto se razdeli na tri tromesečja, končno spričevalo se dobi na Vidov dan 28. junija.

Učenec, ki hoče stopiti v srednjo šolo, mora uspešno dovršiti vsaj 4. razred osnovne šole, biti star vsaj 10 let in ne več kot 13 let.

Profesorjem se zvišujejo plače.

Važno za katoličane.

Nas katoličane zanimajo zlasti tri točke v novem zakonu:

1. Verouk je ohranjen v vseh razredih. To je v prvi vrsti zasluga našega katoliškega časopisja, ki ni nehalo poudarjati dalekosežne važnosti verskega pouka, ter zasluga katoliškega ljudstva, ki je z vso odločnostjo v tem oziru povedalo svoje zahteve.

2. Privatne srednje šole, ki so skoro vse katoliške, so dovoljene tiste, ki so obstajale do sedaj, nove pa se ne bodo smele snovati. Tudi za to zahtevo se je vršil trd boj. Katoličani so rešili do sedaj obstajajoče privatne srednje šole, ki pa so obtežene s tem, da morajo učenci delati nižjo in višjo maturo (to je koncem 4. oziroma 8. razreda) na državni srednji šoli in plačati predpisano takso.

Naloga katoličanov bo, da tudi v tem oziru še dosežejo popolno enakopravnost z državnimi šolami — da se torej smejo snovati po potrebi še nove privatne šole in da učenec more delati maturo tam, kjer je študiral.

3. Učenci smejo med seboj snovati društva z namenom moralnega, estetičnega ali zdravstvenega napredovanja, a nikakor ne na plemenski ali verski podlagi. Čisto absolutno.

no je razlagati to tako, da je dijaku prepo-vedano biti član kongregacije (Marijine družbe). Zakaj kongregacija ni nobeno dru-štvo v pravnem pomenu besede, temveč je samo eden izmed načinov, kako Cerkev goji v vernikih versko in pravno življenje. Če diakon ne bi smel biti član kongregaci-je, tudi ne bi smel biti član katoliške Cer-keve, česar pa zakon niti malo ne misli pre-povedati. Kongregacija je način dušnega pastirstva v katoliški Cerkvi. Nemogoče pa je, da bi zakon mogel prepovedati Cerkvi tudi med dijaki izvrševati svoje dušno-pas-tirsko poslanstvo. Saj isti zakon predpi-suje celo katoliški verouk v šoli, kar ne po-meni, da se učenec samo uči verskih cer-nic, temveč se tudi navaja po njih živeti.

Zato bodo katoličani vsaki nasilni raz-lagi te določbe v srednješolskem zakonu od strani svobodomiselnih odločno ugo-varjali. Državno oblast pa prosimo, da temu svobodomiselnemu slepomišljenju do-ločno naredi konec, da se s svobodomiselnim hujskanjem po nepotrebnem ne po-vzroča razburjenje med ljudstvom.

Novice iz Beigrada.

Zakon o avtorskem pravu

je sprejel Vrhovni zakonodajni svet. Po tem zakonu se bodo zaščitila vsa umetni-ška, literarna in druga dela ter bo zaščita trajala 50 let po smrti avtorja. (S tujo be-sedo avtor nazivamo pesnike, pisatelje, slikarje in druge umetnike.) Ne bodo se smele n. pr. razstavljati slike, brez dovo-ljenja dotičnega slikarja in lastnika. Za-ščiteni bodo tudi govori, pridige in razne brošure ter ne bo nihče smel uporabiti go-vora ali predavanja ali skladbe, če ne bo imel od pisatelja, skladatelja itd. za to dovoljenja. Zanimivo je, da zakonski na-črt določa celo zaščito časopisnih vesti, posebno tuji hporočevalskih družb (agen-cij). Listi ne bodo smeli ponatisniti teh ve-sti, dokler ne poteče rok 24 ur, a tudi v tem slučaju le z navedbo vira. Itd. Kako bo moglo naše časopisje pod novim zaka-nom uspešno in hitro vršiti svojo poroče-valsko službo, je danes še težko reči.

Velevažno za dvig našega državnega go-spodarstva

je vprašanje srbskih predvojnih dolgov, ki se je uredilo te dni na sledeči način: Na račun dve in pol milijard predvojnih dol-gov bo plačala jugoslovanska vlada 60 mi-lionov zlatih mark v letnih obrokih te-kom 37 let iz vojne odškodnine, ki jo ima Jugoslavija dobiti od Nemčije. — Na me-rodajnih mestih pa izjavljajo, da se o končni ureditvi srbskih predvojnih dolgov še ne more govoriti.

Načrt gozdarskega zakona

je obravnaval Vrhovni zakonodajni svet. Zakon deli gozdove v državne, samouprave in zasebne, govori o požarih in gozdnih škodljivcih. Zakon deli gozdna tla v tako zvana absolutna in relativna. Absolutna so tista, ki so sposobna samo za gojenje lesa, relativna pa tista, ki bi bila sposobna tudi za druge kulture (obdelovanja). Na abso-lutnih tleh se mora vršiti pogozdovanje, na relativnih pa se lahko seka, toda samo s privolitvijo oblasti. Zakon vsebuje tudi pogoje, pod katerimi se dovoli sekanje; izkoriščanje gozdov se lahko prepove, ako bi se nepravilno gospodarilo. Za večje gozdne komplekse (zemljišča) se mora za deset let napraviti načrt za izrabljanje. Na novo pogozdene parcele so 30 let davka proste. Pašnja je dovoljena samo v gozdovih, kjer ni nevarnosti za mlado drevje, sicer pa je prepovedana. Občine se morajo brigati, da se ne pase po mladih gozdovih. Koze se smejo pasti le v strogo omejenih okoliših in v siromašnih krajih. Stelja in mah se smejo pobirati le z lese-nimi grabljami in na istem mestu mah le vsako četrto leto.

Zakon ima dalje točne določbe o pre-prečenju gozdnih požarov, o izkoriščanju državnih gozdov, o zasilnih potih po go-zdovih. — Na gozdarski zakon se še po-vrnemo, ko bo od Nj. Vel. kralja potrjen.

Agrarna banka

je začela poslovati. Dajala bo kredite po-ljedelskim organizacijam po 8%, organiza-cija sme zahtevati od dolžnika po 2% re-

žijskih stroškov, tako da bodo prišla po-sojila po 10%. Za Slovenijo to ne bo ve-likega pomena, ker dobi kmet po naših za-družnih posojilnicah kredit ceneje kot po 10%, pač pa je to ogromnega pomena za Srbijo, kjer so morali kmetje plačevati po 30—40%. Za dolgoročne hipotekarne kre-dite bo obrestna mera po 9%.

Zakon o zagradbi hudournikov

je predložen vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Zakon bo zlasti ogromnega pomena za Slovenijo, kjer hudourniki delajo ogro-mno škodo. V zakonu bo določeno, da k stroškom zagradbe prispeva država 70%, samouprava pa 30%.

Dr. Rosina in slovenska duhovščina.

V »Kmetsem listu« z dne 18. septem-bra 1929 si je upal dr. Rosina priobčiti med drugim sledeče:

»Slovensko duhovništvo je po svoji večini storilo en, toda velik in težko oprostljiv greh: Ono je razcepilo kulturno enotnost vasi v verskem oziru.«

K neopravičenemu očitku dr. Rosine na slovenske dušne pastirje pripomnimo samo sledeče:

Dr. Rosina bi lahko vedel, da je bila slovenska vas pod vodstvom svoje vzgled-ne duhovščine skozi stoletja kulturno enotna. Razcep se je začel tedaj, ko so došli med slovensko ljudstvo gotovi slo-venski dijaki, ki so se navzeli na dunajski in zlasti na praški univerzi židovskega svobodomiselnega, protiverskega in proti-cerkvenega duha, ki so ga pozneje kot uradniki in drugi uslužbenci ali sami ali pa po redkih svojih napol izobraženih pri-ganjačih poizkušali razširjati po slovenskih trgih in vaseh. Slovensko ljudstvo pa se je skoraj v celoti in vzajemno s svojo du-hovščino in sicer ravno pod geslom rešitve »kulturne enotnosti vasi v verskem oziru« židovskemu svobodomiselnstvu uprlo in zmagalo.

Ali misli dr. Rosina, da bo duhovščina držala roke navzkrižem, če svobodomisel-ci z živo in tiskano besedo skušajo ljud-stvu iztrgati katoliško vero, ki je njegova največja opora in tolažba v težkih preiz-kušnjah življenja. Ali dr. Rosina pozablja, kako je brezversko časopisje napadalo verske nauke, se norčevalo iz verskega življenja, sramotilo ustanove, grdilo naj-višjega poglavarja katoliške cerkve in da protiversko časopisje na bolj prikrit način to še danes dela. Slovenska du-hovščina bi naredila velik in težko oprost-ljiv greh, ko bi molčala, medtem ko svobo-domiselstvo skuša zanesti med ljudstvo duha verske mlačnosti in celo brezvere.

Če je torej verska enotnost po naših vaseh semintja razbita, gre za to zaslu-ga v prvi vrsti tistim, ki jim je bila glavna naloga trgati vero iz srca slovenskega ljudstva.

Slovenski duhovnik bo to vero branil do zadnjega, pa naj bo potem kulturna enotnost še tako raztrgana. Njegova kriv-da to ne bo.

Najbolj varna naložba denarja

Račun pošt. hran.
Ljubljana št. 10.680

Kranjska hranilnica
Ljubljana

sprejema vloge ua knjižice in na tekoči račun ter nudi

najvišje obrestovanje

Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v te-kočem računu in proti amortizaciji, daje menična poso-jiila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vlogo jamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

K A J J E N O V E G A

d Duhovniške spremembe v ljubljanski školi. — Podeljena je župnija Moravče Jankotu Cegnarju, uršulinske-mu spiritualu v Ljubljani. — Imenovan je za uršulinskega spirituala v Ljubljani Kristijan Cuderman, kaplan v Trebnjem. — Premeščeni so bili: Za prefekte v zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano: Jožef Florijančič, kaplan v Podzemlju; Alojzij Kambič, kaplan na Bledu in Janko Kraljič, kaplan v Šmarjeti. Dalje Anton Stanonik, žup. upravitelj v Kostanjevici, za kaplana v Vodice in Jožef Poje, kaplan v Leskovcu, za subsidiarija v St. Vidu nad Ljubljano; dalje kot kaplani: Franc Fister iz Kočevja v Ribnici; Ivan Špendal iz Kamnika v Naklo; Franc Gornik iz Mengša na Bled; Janko Oražem iz Črmošnjic v Stari log pri Kočevju; Franc Hoenigman iz Šmarjete v Črmošnjice; Viktor Perko iz Hinj v Šmarjeto in Stanislav Sinkovec iz Zagorja ob Savi v Žiri. — Nameščeni so bili: Dr. Janez Ahčin za subsidiarija pri Sv. Petru v Ljubljani; dalje kot kaplani: Anton Dodič v Srednji vasi v Bohinj; Peter Eržen v Sostrem; Jožef Ferkulj v Poljanah nad Škofjo Loko; Jožef Kapus v Dolih pri Litiji; Franc Klopčič v Kočevju; Karel Papež v Podzemlju; Anton Pipa v Kamniku; Stanislav Škrbe v Mengšu in Vital Vodušek v Zagorju ob Savi.

d Nj. Vel. kralj v Bosni. Dne 10. sept. je prispel Nj. Vel. kralj v bosansko kopališče Ilidže. Od Bleda do Nove Gradiške se je vozil kralj z dvornim vlakom, nato pa z avtom preko Banje Luke, Jajca, Travnik in Sarajeva. 14. sept. je obiskal kralj magistrat v Sarajevu, kjer se je zbral obč. svet z županom Muteveličem na čelu. Po županovem pozdravu, je šel kralj na balkon magistrata, kjer se je razgovarjal z občinskimi svetovalci o občinskih zadevah, nato pa se je podal peš po Čaršiji, kjer si je ogledal tamošnje številne male trgovine. 15. sept. je šel kralj na lov na Jalbanico, nato si je ogledal vojaška skladišča in delavnice v Sarajevu. 17. sept. je kralj v spremstvu ministrskega predsednika generala Živkoviča odpotoval v Belgrad.

d Ljubljanski vladika dr. A. B. Jeglič si je ogledal pretekli teden Slovensko krajino, kjer je bil slovesno sprejet. Ob povratku 18. septembra je obiskal mariborskega knezoškofa dr. Karlina. — 19. septembra pa je presvetli vladika peš obiskal puščavo sv. Antona in znameniti griček Tabor, nato pa še »Županovo jamo« in »Ledenico« pri Grosupljem.

d Ljubljanski vladika v »Županovi jami«. Iz St. Jurja pri Grosupljem: Danes 19. t. m. nas je obiskal prevzvišeni gospod ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič v spremstvu gospoda dekana iz Šmarja in drugih gospodov. Ljudstvo ga je pričakovalo v večjih skupinah in ga veselo pozdravljalo. Od župana v Ponovi vasi so se napotili peš koprozi prijazen gozdiček, si ogledali pušča-

vo sv. Antona in znameniti griček »Tabor«, na katerem ponosno stoji cerkvena sv. Nikolaja z močnim obzidjem še iz turških časov. Obenem so posetili tudi že znano »Županovo jamo« in »Ledenico«. O njeni krasoti so se pohvalno izražali. Tudi nazajgrede so šli peš do St. Jurja, kjer je bil mali oddih v župnišču. Dal Bog, da nam prevzvišenega ohrani še mnogo, mnogo let krepkega in zdravega.

d Pri Kranjski industrijski družbi, kjer je imel do zadnjega časa glavno besedo italijanski velekapital, je došlo do izpremembe. Večina delnic tega podjetja je prešla v roke domače skupine s tvrdo A. Westen iz Celja na čelu. V zvezi s to spremembo se je nadejati razširjenja naprav Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in tudi večjih in obilnejših prilik za zaslužek pri imenovanem podjetju.

d Minister javnih del inž. Savkovič je odpotoval v inozemstvo zaradi zdravljenja. Nj. Vel. kralj je imenoval ministra Nikola Uzunoviča za nadomestnika ministra javnih del.

d Okrevatišče za uradnike ljubljanskega magistrata je bilo slovesno otvorjeno v nedeljo 22. septembra v Kamni gorici.

d Stiričesei let odkar je prenehalo v službi Jugoslovanske tiskarne, je praznoval 22. sept. tiskarski strojnik gosp. Ivan Ciber. Na mnoga letal

d Vprašanje podržavljenja ljubljanskega liceja (mestne ženske gimnazije) je stopilo zadnji čas v ospredje. Ako bi se podržavljenje izvršilo, kar županstvo, kakor tudi prosvetna oblast želi, bi ljubljanska občina prihranila letno več kot milijon dinarjev. V rešitvi tako važnega gospodarskega vprašanja bi osebne intrige ne smele igrati nobene vloge.

d Konferenca za obmejni sporazum med nami in bolgarsko državo se je pričela 23. septembra v Pirotu.

d Glavna skupščina srbskih kmetijskih združenj se je vršila 18. in 19. sept. v Belgradu. Udeležilo se je skupščine okoli 3000 združnikov in prijateljev združništva. Zastopano je bilo poleg zastopnikov drugih zvez in družb, tudi kmetijsko in trgovinsko ministrstvo. Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo preiskovalnega odbora. Svoječasno so se namreč pri tej zvezi pojavile nekatere nepravilnosti in je ugotovljeno, da je osrednji odbor potrošil 2.800.000 Din več, kakor je bilo potrebno. Na skupščini so razpravljali tudi o korakih, ki jih je treba storiti, da bi se kmetijstvo rešilo trenutne krize, v katero je zašlo zaradi silnega padca pšeninih cen.

d Razgovori za trgovinsko pogodbo med Španijo in našo državo so po časopisnih vesteh srečno končani in so važni tudi zato, ker veljajo tudi za španske prekoceanske posesti. Španska vlada jih je že odobrila. Izid pogajanj se smatra lahko za ugodnega, zlasti ker se je dosegel tudi vzajemni dogovor glede izvoza

našega vina, vprašanje, ki je tekom pogajanj delalo največ težkoč. Kar pa se tiče uvoza španskih vin v našo državo, bodo uživala ugodnosti samo boljša španska vina, in sicer v taki meri, kakor jih uživajo grška vina v smislu trgovin. pogodbe med našo državo in Grčijo. K srečnemu zaključku pogajanj je mnogo pripomoglo dejstvo, da je naša država sodelovala na barcelonski razstavi.

d V švicarske roke je prešla električna centrala v Zemunu. Ista švicarska bančna skupina pa namerava kupiti še električni centrali v Mitrovici in v Stari Pazovi, tako da bi dobila vso elektrifikacijo Srema v svoje roke.

d Zaradi velike suše je krompir že davno dozorel in zato so ga začeli mnogi kljub veliki vročini kopati. Delali pa so v lastno škodo. Komaj je namreč prišel pregreto krompir v hladne kleti, je začel gniti.

d Koliko hiš je v Belgradu. Letos 15. marca so našli v Belgradu 20.047 hiš. Leta 1921. je bilo samo 8000 poslopij in je torej naše stolno mesto v osmih letih napredovalo za 12.000 hiš. Pred 500 leti je imel Belgrad komaj 800 hiš, pred 50 leti že 3400. Ta čas pride na eno stanovanjsko poslopje nekako 11 prebivalcev. Lesenih je 837 hiš.

d Tednik v angleščini. Sredi septembra je izšla v Belgradu prva številka v angleščini tiskanega tednika »Balkan Times«. Časopis obravnava predvsem gospodarska vprašanja.

d 1000 ton grozdja in 2000 ton sliv kontingent (v naprej določen del) Jugoslavije, ki ga bo smela brez carine izvoziti na Poljsko.

d Nova velika bolnišnica. »Večer« je te dni javil, da je minster za socialno politiko odločil, da se čim prej reši vprašanje zakladne bolnice v Zagrebu. Po tej odločitvi bodo staro bolnico opustili ter bodo zainteresirane ustanove, in sicer ministrstvo za socialno politiko, Osrednji urad za zavarovanje delavcev, zagrebska občina in fond »Hospital«, zgradili novo bolnico na pripravnejšem mestu. K zgradbi bo prispevalo socialno ministrstvo 10 milijonov, Osrednji urad za zavarovanje delavcev 5 milijonov, zagrebska občina 10 milijonov, za invalide min. za socialno politiko 5 milijonov, ostalo pa fond »Hospital«.

d Kmečka zveza za kranjski okraj ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 7. oktobra ob 11 v Ljudskem domu v Kranju. Na dnevnem redu je med drugim tudi zelo važna točka: Sprememba pravil. Zato vabimo vse člane KZ k prav obilni udeležbi. — Načelstvo.

d Nov odvetnik. Iz Kočevja se nam poroča: Pred mesecem je odprl odvetniško pisarno g. dr. Lavrič. Zivahno že sodeluje v naših organizacijah, posebno pri Orlu. Neustrašeno in požrtvovalno delovanje novega našega odvetnika je vzbudilo v ljudstvu zaupanje, katerega bo dr. Lavrič opravičil kot vedno trden značaj. Naše kršćansko soc. delo pa je v njem pridobilo v našem mestu in okraju vnetega zagovornika.

Posilstva obdolženi Hilarijon Tofan je dobil eno leto težke ječe.

d Radi preobilo zavžitega alkohola je umrla Marija Dolničar na Viču pri Ljubljani. To je dognala uradna komisija.

d Na štiri mesece težke ječe po zakonu o zaščiti države je bil pred deželnim sodiščem v Ljubljani obsojen Ivan Skrabl, ker je prejemal iz Nemčije in razpečaval med delavci komunistične knjige.

d Popravek. V zadnjem »Domoljubu« je nad sestavkom »Na Koroškem, na Kranjskem pa ajda zori...« pomotoma napisan kot pisatelj Radovan Hrastov namesto Franc Wernig, kar naj nam čitatelji in g. pisatelj sam oprostijo.

d Iz zgodovine, življenja in delovanja kapucinov. Napisal p. Mavricij Teraš. Str. 95. Ta knjižica nam opisuje, kako so se kapucini tekom štiristoletnega svojega obstanka z apostolsko gorečnostjo trudili za zveličanje duš, kako so poživljeno širili križansko vero med pogani in neverniki, kako so se pečali z znanstvom in pisateljevanjem, kako so vneto stregli bolnikom in kako imenito so se udeleževali na socialnem, diplomatičnem in političnem polju. Tudi slovenski kapucini so storili mnogo dobrega za Cerkev, državo in svoj narod. Bili so priljubljeni ljudski govorniki in takorekoč prvi slovenski katoliški pisatelji. V zgodovini slovenskega slovstva zavzemajo trije kapucini, namreč a. Ivan od Sv. Križa, o. Rogerij iz Ljubljane in o. Hipolit iz Novega mesta prav častno mesto. Vred tega priporočamo vsem čitateljem »Domoljuba«, naj si naroče knjižico p. Mavricija. Naroča se v kapucinskem samostanu v Celju in stane samo 8 Din, po pošti 1 Din več.

d »Ljudska samopomoč« v Mariboru, naznanja vsemu cenj. občinstvu Slovenije, da se ustanovi s 1. oktobrom t. l. III. skupina z oddelki A/II, B/II, C/II, D/II, v katere se sprejmejo samo vse zdrave osebe od 51. do 90. leta. S temi oddelki smo ustregli na splošno željo onim starejšim osebam, ki so poprejšnje oddelke zamudili oziroma se jih zaradi previsoke starosti ni moglo sprejeti. Glej današnji tozadevni oglas!

d Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu, preobilici želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobi, splošnem slabo-počutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef-grenčica brez napora in bolečin lahko izprazni črevesja neprebavljivih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. Najodličnejši zdravnik stoletja so uporabljali »Franz-Josef-vodo« z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi pri otrocih. »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

d Oddelek za zdravstvo in dobrodelstvo odnosno socialno skrb oblastne samouprave ljubljanske oblasti, se je preselil iz dosedanjih uradnih prostorov v bentpeterski vojašnici, Lipičeva ulica, I. nadstropje, sobe št. 1 do 5, v poslopje Kranjske hranilnice v Knafljevi ulici, I. nadstropje, južni trakt.



MLEKARSTVOM
K
BLAGOSTANJU!

ALFA D. D.

SEPARATORJI IN STROJI ZA MLEKARSTVO
ZAGREB, BOŠKOVIČEVA 40

Zastopniki se iščejo za povsod!

PO SVETU

Italija.

s In peklenska vrata Je ne bodo zmagale. V svojem zadnjem velikem govoru je Mussolini tudi izjavil, da je vzgoja mladine in naroda edino državna zadeva in da nima v tem oziru Cerkev ničesar zahtevati. Papež ga je seveda nenaravnost, vendar ostro zavrnil, zato so fašistovski časopisi sv. očeta grdo napadli. Mi pa pravimo: Napoleon in Bismark sta morala odložiti orožje pred Petrovo skalo in tudi Mussolini bo moral kloniti pred Cerkvijo tilnik, ako bodo njegovim proticerkvenim izjavam sledila dejanja.

s Razno. Pri idrijskih vojašnicah dela 120 ljudi, izmed njih je le 40 domačinov. — G. kaplan Janez Eržen je odšel iz Idrije na svoje novo mesto v Lom. — V Idriji sta umrla vpok. rudar Leopold Ogrič in žagar Tomaž Levin. — V Cerknem so imeli osemndnevni tečaj v svrhu pouka onim, ki

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

zbirajo razna zdravilna zelišča. — Strela je udarila v hišo Janeza Humarja v Logarščah ter jo zažgala. — V Vrsnem se je mudil te dni goriški nadškof dr. Sedej. Ogle dal si je razne zanimivosti, med njimi tudi rojstno hišo pesnika Gregorčiča. — V Zalogu pri Črnem vrhu so pričeli zidati novo šolo. — V Podgori so pokopali g. Antonijo Bandelj. — Okoli 300 hl prvovrstnega vina imajo še na Gočah pri Vipavi. — Na pošti iz Razdrtega proti domu na Lozice pri Vipavi se je ubil 81letni Jožef Furlan. — Neki posestnik v Šmihelu pri Hrenovcih je vsadil eno zrno fižola. Iz tega zrna je zrastle 586 zrn, torej skoro tri četrtine kilograma.

Bolgarska.

s Priznanje naši pomirljivosti. Sofijski časopis »Zora« objavlja uvodnik o bolgarski vojnoodškodninski dajitvi in izvaja med drugim, da je jugoslovanska vlada doslej dokazala, da zahteva od Bolgarske najmanj v denarnem pogledu. Jugoslavija je edina sosedna država, ki je svoje materialne spore z Bolgarsko uredila že leta 1923. na konferenci v Sofiji. Mora se priznati, nadaljuje list, da se je Jugoslavija tudi v vojnoodškodninskem vprašanju obnašala skrajno pomirljivo in da je prošnja bolgarske vlade, naj bi se odložilo plačilo dveh vojnoodškodninskih obrokov zaradi potresa, zadela v Belgradu na najmanjši odpor.

Rusija.

s Rusko-kitajski spor. Po poročilih kitajske vlade je sovjetska vlada mobilizirala vse čete, ki so na razpolago na sibirski fronti in obenem obvestila oblasti v Vladivostoku, da se ima ozemlje smatrati v vojnem stanju. Radi tega so vse Kitajce, ki stanujejo v Vladivostoku, 700 po številu; zaprli. Kitajski general Čan-co-hjan je obvestil svoje oblasti v Mukdenu, da ruske čete neprestano napadajo njegove postojanke.

Anglija.

s Samo v Angliji mogoče. Konservativni londonski mestni svet je danes sklenil soglasno, da podeli ministrskemu predsedniku MacDonaldu in finančnemu ministru Snowdenu častno meščanstvo londonskega mesta. Podelitev te časti MacDonaldu se je utemljila v posebni resoluciji, in sicer kot dokaz njegovega nezlomljivega poguma in vztrajnosti v prizadevanju za boljše odnose z Ameriko in za razorožitev na morju.

Amerika.

s Razno. V Clevelandu sta umrla: Josip Turk, doma iz Smrečja, fara Gerovo, Anton Gerk iz vasi Slivje p. Materija. — V Clerendon Hills blizu Chicaga je preminul Jože Zavertnik iz Škofelje pri Ljubljani.

Drobne novice.

Kardinal Dubois (izg. Diboá), nadškof v Parizu, je umrl, star 73 let.

Za obnovo angleško-ruskih diplomatskih odnosov se je začela konferenca 23. septembra.

Za črno kugo je zbolelo pet oseb v Solunu.

10.000 francoskih vojakov bo do 1. novembra zapustilo nemško Porenjo.

Brzovlak je trčil v tovorni vlak v italijanski Toscani. 13 ranjenih.

Peto obletnico svojega obstoja bo stavila 1. oktobra dunajska radio-postaja. Je od inozemskih med najboljšimi.

V češki vladni zvezi je nastal spor in je verjetno, da bodo nove volitve še to jesen.

Dunajski župan Zajc se je izjavil za spremembo avstrijske ustave.

Odstopil je češkoslovaški vojni minister Udržal. Na njegovo mesto pride poslanec dr. Viškovski.

»Zeppelin« je napravil 27urno potovanje nad Nemčijo.

Bruhati je začel vulkan Mont Pelé na francoskem otoku Martinique-u.



Suhe gobe in fižol kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & Komp., — Ljubljana
Gospodarska cesta št. 5

Krojači, šivilje,

nešivilje na deželi. Obiščite začetkom oktobra tečaj krojnega učilišča, Ljubljana, Stari trg 19. Revnejšim znižano. Lahko razumljiv pouk. Oskrbna na željo v hiši.

PO DOMOVINI

Radovan Hrasov:

Po samotnih gmajnah in dolinah...

1. Hajd v dolensko stran.

Znanca imam, ki mi je bil zadnjič dejal: »Le po Gorenjskem hodiš in jim potlej kraje opisuješ, — zakaj še na Dolenjsko literatikat ne zaviješ? Tudi doli bi kaj videti in pisati imel!«

Fant, prav imaš! Še več: vsi na splošno nekam zapostavljamo in hkratu pozabljamo na Dolenjsko, v marsičem po krivici.

Zakaj tako, bi vprašal kdo? Tudi jaz.

Gorenjci silijo, vriskajo, vpijejo, Dolenjci samevajo, čakajo in — molče. Kdaj pa slišimo kaj o Dolenjskih? Silno redko kdaj. Vedno in vedno le naša Gorenjska, nikdar pa naša Dolenjska!

Zato Gorenjsko do podrobnosti poznamo, Dolenjsko pa ne in je še zlepa ne bomo!

Tamkaj visoke, ponosne besede, reklama, trkanje na prsi, — tukaj skromnost, ponižnost, bridke nasmeh bridkih ljudi po samotnih gmajnah in dolinah, v zaraščenih hostah in povod. To je razlika. In drug značaj. Čista slovenska kri in besede: izvor vsega našega, kar imamo!

Toliko sem bil vedel in izvedel o Dolenjski.

Pa pojdem in jo obiščem, sem si dejal. Da vidim Dolenjsko, da spoznam njene ljudi!

2. Mimo barja...

Jutranja megla je stala nad Ljubljano, ko sem jo pobiral čez dolenski most. Za čas je omnibus zapeljal na cesto in smo šli. Mimo barja skozi oblake prahu, vse dalje v valovito cesto in ovinko.

Kje v barju trepetala samotna breza, tam daleč za močvirjem je Krim. Mimo Rudnika se proži bela cesta do Laverce in Skofljice. Tam zavijemo čez prog, dalje v barsko ravan in potem v Pijavo gorico in v zvite, strme klance. In v oblake prahu, prahu...

Avtomobil, cesta, prah... Težko vprašanje. Eno in drugo nam je v nadlogo, tedi biti mora. Jezimo se, pritožujemo se, gedenimo in zabavljamo — toda s tem ne bomo popravili naših cest. Niti meira dolžine ne. Tudi avtomobilov ne bomo spravili s ceste v gmajno. Zato pa so ceste, da po njih vozijo vsa možna vozila. Pred petdesetimi leti težki parizariji, potem bicikli, zdaj avtomobili. Drugače vendar ne gre! In če hitro vozijo in dvigajo prah — kaj bi ga ne dvigali, če bi vozili počasneje?

Za surove kože in kosti je bila dosežena na konferenci v Ženevi popolna prostost v trgovini.

Do bojev med vojaštvom in vetaši je došlo v ruskem Piraspolu. Mesto je popolnoma opustošeno.

40 tisoč gluhozemih je v Italiji.

Požar je uničil velik del Kruppove tovarne za motorje v nemškem Kielu.

22 letal je zgorelo v eni največjih tovarn v Poznanju na Poljskem.

S 110 možmi vred se je potopil ruski torpedni rušilec »Wojkow«.

Mesto Königstein v Porenju so angleške čete kot prvo zapustile.

Vojaške manevre, prve po vojni so imeli te dni na Madžarskem.

Na karte oddajajo meso in mleko v ruskem boljševskem »raju«.

Kobilice so ustavile osebnih vlak na bolgarski železniški progi Sofija — Vidin.

Pridelek vina v Franciji bo letos večji od vseh dosedanjih let.

Okrog tri milijone ton premoga porabijo letno italijanske železnice.

Tudi. Ampak bi več avtomobili ne bili, če bi hitro ne vozili.

Tako mi je zadnjič to stvar razlagal učen ljubljanski gospod. In je to mnenje popolnoma pravilno. Ostane le to, da so naše ceste zanič in da že dolgo in vse bolj nujno kriče po temeljitem popravilu. Zlasti ceste po Dolenjskem.

3. Po otavi diši...

Ne grem v Pijavo gorico. Pod klancem zavijem v stran. Berem: deželna cesta II. vrste v Zelimlje.

S travnikov diši po otavi, pravkar pokošeni. Ajde so odzvetile, koruza je dozorela. Pod robom gorja spem samotni mimo barskih polj. Blizu je Krim, vse drugačno obliko dobi. Raztegnil se je. Saj ga skoraj ni več. V eno samo skupino se je zvil z vsem gorovjem daleč tja čez...

Vse dalje grem in vse bolj čutim, da sem na Dolenjskem. To vam je svet zase. Nič ni težkega, širkega, močnega, — vse je nekam tiho, samotno... Pa ni odvratna ta svet. Saj kliče, saj vabi, saj zadovolji človeka. Nič manj, ko gorenjske planine.

4. Domači bodimo...

Pa pridem v Zelimlje. Raztresena fara in vas. Po gmajnah in samotnih dolinah so razmetane hiše in vasi. Toda vse je lično, vse čisto, vse vablivo...

Cerkev stoji na polju, skoraj da sama. Tam zadaj pod robom in v hosti je vas.

Čez maščen most in čez polje, pa sem pred župniščem. Že sva z župnikom v živahnem razgovoru...

Veste, čudni ljudje smo! Časih res ne znamo do ljudi. Do njih duš in srca. Nekam preveč visoko se nosimo, ko da nas ni kmetiška mati rodila. Pa ni prav tako. S kmetom in med kmetom bodi kmet! Domač z vsem. Prijazen, dober... Saj beremo: čut do rodne zemlje ljudem vzgojimo! Kako ga boš vzgojil, če svojih lastnih ljudi poznati ne maraš in se v stran obrneš, ko jih srečaš... Ker si gospod, ker nosiš zlikane hlače, kravato, cilindar, viržinko v ustih... Ker si porabil, da si se nekoč podil v razklanih hlačah po vasi, med temi istimi ljudmi. Ker si pozabil, da je tvoj grunt dvignil iz tal, vzgojil, izsolal, da je kmetiška mati prva učila, da so ti bili kmetiški fantje prvi tovariši, prijatelji. Zdaj pa se vsemu izogibaš in te je sram, če svojega brata ali četa ali sosedovega fanta z gnojnimi vilami srečaš na cesti. Ali je to izobrazba, tvoja kultura srca, ali te je tako učila mestna šola? Ni te in krivico bi ji delal, kdor bi to trdil. Iz lastnega napulja svojo prevežnost gradiš in te še sram ni, da si tak. Pa bi moral skriti svoj učen in nemara še s šminko namazani obraz pred marsikom, ki ni drgnil telika led šolskih klopi, ki pa mu je pravo in resnično vzgojo dala — samo mati.

Oh, domači bodimo med seboj! Ljubimo se, pomagajmo vsakomur in vsi. Teko malo nas je, zakaj bi ne bili eno... Kmet, gospod, reven, bogat!

Fran Wernig:

V Mislinjski dolini.

Ali veste, kje je Mislinjska dolina? V Ljubljani bo znal malokdo za njo, v Celju in Mariboru na vam bodo rekli: To je tam za Pohorjem, od Dravograda naprej, proti Slovenjgradu. In tja po hitrim vselej, kadar pridem na Stajersko.

Ne peljem se na najprej naravnost v Slovenjgradec, kakor bi kdo mislil — ne, najprej in najrajši izstopim na kaki povsem neznani, mali postajici. In ne iščem najprej tudi starih znancev iz mesta, ki me pozdravljajo in ogovarjajo na vlaku. Nimam še časa za to. Moja prva pot velja Mislinjski dolini in njenim tihim, dobrim ljudem — mojim znancom na kmetih.

Po dolgem času se pripeljem v ta kraj. Pri Mislinju se mi, prišedi iz predora, odpre, kakor bi odgnal široko zaveso, pogled na vso, iz samih zelenih gozdov in holmov vzraslo dolino. Tam daleč na zapadu Stari trg. Urška gora in čisto oddajaj sivi obrisi Pece. Solčna jesen, jasno čisto nebo nad tiho, gozdnato pokrajino!

Postaja za postajo, vas za vasjo beži mimo in vlak se vedno bolj polni ljudstva. »Kam gredo?« vprašam. »K Sv. Križu, na božjo pot.« »Odkod ste pa vi, namica,« odgovorim starejši ženi. »Iz St. Vida nad Valdekom.« In pogovoriva se o letini, o sedanjem gospodu župniku, učitelju itd.

Par postaj pred Slovenjgradcem izstopim. Opazijo me v vasi že oddaleč, ko prihajam.

Pride najprej gospodinja, pa me prijazno pozdravi in se opraviči radi obilnega dela. In potem pride gospodar, fantje in dekleta in otroci. Pozdravljanja in šegavo-prijaznih vprašanj ni konca.

Gospodar, iriden, za štajerske razmere ne velik kmet, s kmetijo kakih 10 glav govedi, obrne kaj kmalu pogovor na gospodarsko plat ter vpraša, kaktera umetna gnojila bi bila priporočljiva na jesen za travnike, kaj je z državno podporo v obliki strojev za invalide itd. In zelo sem presenečen! Tako dobro postavljen kmet, pa je tako malo poučen o vseh sodobnih gospodarskih vprašanjih. In poleg modernih zidanih hlevov in gospodarskih stavb vidim teči gnojnico in rasti plevel. Stavbe je pozidal, dobri moz, iz izkupačka za les, za ureditev gospodarskih naprav pa ni bilo nikogar, ki bi ga poučil.

In začnem pripovedovati o živahnem gospodarskem gibanju na Kranjskem; kako se pri nas vsak kmet zanima za javna vprašanja, kako podpira javna oblast s strokovnim nasvetom in denarnimi podporami tudi male kmete s samo 2 ali 3 glavami živine itd.

Ves razgret in navdušen mi jame gospodar zatrjevati: Tako je prav, kmeti treba podpirati, ne pa ene velike posestnike ali samo zadrugal iz hiše pa prihaja drobno, ljubko ubiranje čler. Najprej tiho, jedva slišno, potem vedno glasneje in živahneje. Na Stajerskem emo, na Pohorju.

Kakor bi se čas zaustavil tukaj, se mi zdi. Ostala je tu še prisnata stara domačnost, brez saksofona in bubikopa.

Zanišljen — navdaja me skoraj domotožje in bol — odhajam edtod, iz tega kraljestva tihe sreče, blagostanja in brezskrbnosti. Odhajam proti Slovenjgradu. Nove vile, parne žage in lesna podjetja so vznikla med potjo. Pozdravljajo me ljudje — komaj jih že poznam. In odhitim v Slovenjgradec na pokopališče — kamor sem nekdaj le redko zasel — da se še na tistem pogovorim in pomenim z nekdanjimi znanci, gospodarskimi sobojevniki in prijatelji, ki spe tu globoko, že davno večno spanje: gospa Goll, gospod Günther in ravnatelj Vrečko.

Strela.

(Prekolo ob Kolpi.)

16. sept. t. l. ob četrta na štiri popoldne se je nenadoma zbrala nevihta nad Prekolo in je treščilo najprej v oreh zraven h. št. 17, drugič v kašo v Skavrinah 21, ki jo je vnelo in ubilo devet kološ, tretje onstran Kolpe v Prilišču na Stari cesti, kjer je razkrla dva hrasta. Deklici, ki je v bližini pasla in govedom, se ni nič zgodilo. Tudi v Skavrinah so ceni takoj pogasili. Našo se je vilična močna ploha brez toče. V 10 minutah je bil zopet jasno.

Odkritje vojaškega spomenika.

(Stranje pri Kamniku.)

V nedeljo, dne 5. oktobra (rožnovenska) bomo odkrili spomenik v svetovni vojni padlim in pogrešanim vojakom. Bliznji okoliščini vabljene. Spored prihodnji.

Popravite nam cesto!

(Od Logatca.)

V vsaki večji občini so vsaj skromne pare namenjene za popravila lastnih cest. Le naša ložanska, ki spada pod vrhniško in pod rovtarsko občino — tekočvana »Stara idrijska cesta« je od vseh pozabljen. Za druge se še dobi kak denar, le ta je docela prezrta. V zadnjem delu od takozvane »žage« do Cest nad Logatcem že celih 15 let trpi in čaka popravila. Posebno ob slabem vremenu je absolutno neprehodna. Do 14 dni po deževju stoji voda in blato do gleženjev preko ceste. Ker je potreba nujna, pozivamo merodajne činitelje, da temu čimprej odpomorejo. — Prižadeti.

Cebelice in krompir.

(Prečna.)

Cebelica je pridna in koristna živalca, a zna biti tudi strašno huda. To je občutil naš g. nadučitelj, ki so ga tako opikale v glavo, da je moral zdravnik priti na dom: pa tudi konja posestnika Franceta Pavčka iz Podgore, ki je pripeljal drv k šoli, vozil je pa mimo čebelnjaka, so čebele tako

opikale, da je kljub pomoči poginil. — Krompirjeva letina je na splošno dobra; posebno krompir, ki smo ga dobili za seme pri Gospodarski zvezi v Ljubljani — pravi se mu »Böhms« — se je zelo čezel, dočim naš domača »ta bel«, precej gnije. Vode primanjkuje, radi tega to ajda bolj slaba. Crikček pa je prepeva po vinogradih. Nekaj bomo nabrali; če bi mogli le tudi predati, da bi nam kaj koristilo.

Možu poštenjaku! (Iz Zabnice.)

Dne 14. sept. je tuljav v 58. letu po dolgi bolezni umrl posestnik Fr. Halnar, po domače Pavcov oče. Bil je zelo dober mož. Stalni naročnik »Slovenca« in »Domoljuba«, izobrazil in razumen, s čimer je prav rad koristil tudi svojemu bližnjemu. Bil je več let občinski odbornik ter predsednik kraj. šol. sveta, katere posle je vršil z veliko požrivanostjo in vestnostjo v občo zadovoljnost. Svojeja premoženja ni rabil le sebi in svojim v korist, kot to nekateri tako radi delajo, temveč je prav rad pomagal tudi svojemu bližnjemu, če ga je videl v potrebi. Skratka: Bil je mož poštenjak, veren, usnjen, uslužen, značilen in dosleden, kateremu je človek lahko zaupa. Zato ga je pa tudi vsakdo cenil in spoštoval. Pokoj njegovi duši!

Neč in dan so čerpa groba vrata... (Škocijan pri Mokronogu.)

V naši župniji je ugrabila smrt v kratkem dva izvrstna moža. 15. avgusta je naglo umrl posestnik, mesar in gostilničar Pavel Zupet. Bil je večletni načelnik škocijanske požarne bramb, občinski odbornik itd. Bil je blag človek, izvrsten ribič in lovec. Blag mu spomin!

Dne 5. sept. je pa po dolgi bolezni preminul drug izvrsten mož in gospodar v Dobruški vasi pri Škocijanu, Anton Cinko. Bil je 24 let župan občine Škocijan, mnogo let načelnik kmetijske podružnice ter oskrbnik župnijskega posestva. Sočeloval je pri cestnem odzoru, šolskem odboru, gasilnem društvu in drugih naših društvih. Vsakomur je bil dober svetovalec in dobrotnik. Ko ga je bolezen prišla, da je odložil županski posel, ga je občinski odbor v znak velikih zaslug za škocijansko občino izvolil za svojega častnega občana. Pa tudi na najvišjem mestu so cenili zaslužnega moža: Nj. Vel.

kralj ga je odlikoval z redom sv. Save V. reda. Od pokojnika se je ob odprtem grobu v krasnem govoru poslovil domači g. župnik Anžič. Slava pokojnikovu spominu!

Umrl je mož. (Primsko pri Kranju.)

Dne 16. septembra je umrl tu posestnik Peter Pokoren. Mož je bil vedno katoliškega prepričanja bedisi v zasebnem bedisi v javnem življenju. Kot tak je bil mnogo let vester cerkven ključar, odbornik kmetijske zveze in vester naročnik naših listov. Prijatelji od blizu in daleč so mu izkazali zadnjo čast, ki jo je rajni zaslužil. Svetila mu večna luč!

Halo, tombola bo! (Dobropolje.)

V naši dolini je z nastopom jeseni zopet oživel društveno življenje. Po hišah se dni pridno prodajajo fantje in dekleta tablice za tombolo Prosvetnega društva. Namen te tombole je najti sredstva za ureditev odra v društvenem domu ki je sedaj v slabem in zasilnem stanju. Tombola se bo vršila dne 6. oktobra 1929 ob 3 popoldne. Dobitki so zelo lepi in sicer plega glavnih: sobna oprava, kelo, vreča moke, še mnogo, mnogo drugih. Vsem, ki jim je prečvil našega društva pri srcu, priporočamo, da si kupijo tablico, ki stane samo 3 Din in želimo mnogo sreče pri igranju.

Smrt vzornega duhovnika. (Slov. Konjice.)

Turečno so se oglasili zvonovi v nedeljo, dne 15. septembra, naznanjajoč, da se je za vedno preselil v večnost č. g. Gotthard Rott, zlatomašnik, duh. svetnik, bivajoč na Goliču pri Konjicah. Oslabljen s srca in vodenica sta nepričakovano (kap) ugrabili ljubljene g. svetnika.

Rajni se je rodil 5. maja 1852 v Ljubljani. Kot kaplan je služboval v Rovtari pri Logatcu, v Gorenjem Logatcu in Cerknici. Kot župnik v Stari Cerkvi pri Kočevju in končno v Zagorju ob Savi. Pred šestimi leti se je umaknil v pokoj ter se nastanil na prijaznem Goliču pri Konjicah.

V svojem življenju je imel rajni gospod vedno le težka službena mesta, kjer se je povsod kot izvrsten pevec, glasbenik-komponist kar največ udeležil.

stvoval. Ustanavljal je vse povzod cerkvene in posvetne zbornice, pomagal v orkestrih, na lastne stroške si nabavljal in sestavljal tamburške zbornice. Bil je v mlajših letih vnet govornik za časa volitev, njegove pridige so pa po sodbi poslušalcev šle iz srca — v srce.

Preobilo dela v pisarni, kjer je prebil cele dneve pozno v noč ter razna duševna trpljenja so strla tudi njegovo moč, da se je odločil iti v pokoj. Zadnja leta službovanja je bil bolj sam vase zatopljen ter se je popoluoma odtegnil javnemu življenju. Cerkev, pisarna — to dvoje mu je bilo vse.

Rajni g. svetnik je bil vseskozi blaga in plemenita duša ter je na videz pod mrzlo zunanostjo skrival toplo srce; to vedo tisti, ki so imeli priliko z njim obdečati.

Svojeja sobrata je spremljal na njegovi zadnji poti skoro vse duhovništvo cele konjske dekanije ter nekaj gospodov iz ljubljanske škofije, v cerkvi se je pa spomnil rajnega g. mons. Steska. V sprevodu je korakala domača orlovska družina ter deputacija Orlov iz Zagorja, čigar častni član je bil rajni g. zlatomašnik. Naj v miru počiva!

Spominek padlim vojakom. (Sv. Gora pri Litiji.)

Sv. Gora dobi novo znamenitost. Ker imamo 27 žrtve svetovne vojne, so se možje vojaki, trpini iz vojne, odločili, da postavijo v vojni padlim primeren spomenik. Letos ko ni ravno slaba letina, je odbor zbiral prispevke. Spomenik je zamislil in izdelal akad. kipar Tone Kralj. Je umetniško delo in bo po svoji impozantnosti lep kras Sv. Gore. Spomenik postavimo za nedeljo 29. t. m. in bo ta dan ob 10 ura na prostem z blagoslovitvijo spomenika. Glavni govor bo imel g. kurat Bonač, domači fantje pa zapoje tri žalostinke. Pridejo tudi sosednja društva in rudniška godba iz Zagorja, ki bo za ta jesenski dan gotovo privabila mnogo občinstva.

Dr. Ivan Drobnič

specijalist za pljučno in notranje bolezni
Ordinira 1/2 9 — 1/2 12 in 3 — 1/2 5
Miklošičeva cesta št. 7 — (Vzajemna posojilnica)
Röntgen Telefon 3164

40

RAZNO

Kaznovana bahavost. Neč Londonški trgovci so imeli vsega, kar si je kdo počel. Nikdar ni bilo slišati, da bi bil rekel, te ali one stvari nimam. Nekega dne je vstopil v trgovino mož, ki je vprašal, ako imajo hlače za možkega, ki ima samo eno nožgo. »Seveda, seveda,« je hitel trgovci zatrjevati. »Kakšne vrste pa želite?« »Salonske hlače, najboljše kvalitete, ki jih imate.« Trgovec je izginil v ozadje trgovine, poiskal par najboljših hlače, vzel škarje v roke ter odrezal desno hlačno. Nato pa je prišel v trgovino ter položil pred kupca. »Da, da, take vrste bi rad. Koliko pa stanejo?« »Trideset šilingov.« »Dobro! Dajte mi jih en par, toda z odrezano levo hlačno.« Trgovec je omedlel.

Ves občinski svet zaprt. V Haarlemu na Holandskem je bil to dni ves občinski svet zaprt. Caštiljivih mestnih očetov na niso peljali v ječo, marveč so bili v svoji posvetovalnici zaprti od

Cirkuški otrok

»Ne poznam nikogar, ki bi lažje odvrnil to past,« je pripomnil Landolfo, otrsajoč smotkin pepel.

»Kakor kdo — jaz?« je začudeno vprašal ravnatelj in ga zastoj skušal pogledati v vstran obrnjeni obraz. »Kako to mislite, Landolfo? Vi ste pameten mož; ali imate kak načrt? Govorite!«

»Gospodična Nora,« je rekel Landolfo s še vedno vstran obrnjenim obrazom, kakor da ima opraviti s smotko. »Gospodična Nora je najboljša jahačica, kar jih poznam. Gospodične Beti ni bilo primerjati z njo. In ona je poleg tega lepota, ki bi vam privedla zopet polovico sveta. Naj nastopi gospodična Nora in zmaga je vaša.«

Karsten je stopil korak nazaj. »Moja hči ne jaha javno,« je rekel čez nekaj časa s hripavim glasom.

Landolfo je molčal.

»Ona tega ne bo nikdar storila!« je zaklical ravnatelj.

»Gospodična Nora je zelo pobožna, pravijo; vedela bo, kaj je njena otroška dolžnost, da obvaruje očeta gotove propasti.«

Ravnatelj je bilo kakor da mu stopa mrzel pot na čelo. »Ona ima druge dolžnosti... ona je zaročena... in grof ima mojo besedo.«

Landolfo se je tiho zasmeljal. »Ah, zaročena... morda z mladim avstrijskim grofom? Saj to menda doslej ni bilo bogve kako znano.«

»Dve leti bi moralo ostati še tajno,« je nekoliko v zadregi odgovoril ravnatelj.

»Takšna zaroka,« je rekel Landolfo in zmignil z rameni. Skrivna zaroka, da človek obdrži prosto roko... poznam to! Zato se je mladi gospod tako hitro napotil v Orient. Zdi se mi, da je gospa mama pripomogla k temu.«

»Kam?« je vprašal ravnatelj, ki mu Nora ni bila ničesar povedala o Kurtovi premestitvi, iz nekeke bojazni, da ne bi omenjala oddaljenosti.

»Poslaniški pribočnik v Carigradu je,« je rekel Landolfo, »da mladi gospod nekoliko izpremeni zrak... orijentalni ljubimec bo malo motil vaše načrte, predragi,« je pripomnil in zaupno položil roko na ravnateljevo ramo. »Bodiva si odkrita. Saj razumemo take zgodbe: taki se pač ljubijo, ne poročijo se pa nikoli.«

»Grofa smatram za popolnega poštenjaka,« je rekel ravnatelj in na licu se mu je pokazala temna pega. Nevoljno se je umaknil pred dotikanjem svojega podložnika in stal trenutek s poprejšnjim dostojanstvom pred njim.

»Jaz tudi,« je odgovoril Landolfo z nesramno mirnostjo. »Toda mlad je še, zelo mlad! Bodite pravični, ravnatelj: z njegovega stališča je to velika nespačet; nespačet pa ne traja dolgo. Najvztrajnejši pustolovec je ne vzdrži niti tri dni. Tako je vedno v življenju in četudi je nespačet še tako sladka, se vedno razbije sama ob sebi. Mladi parček je že v prepiru.«

»Kaj veste vi o tem,« se je razjezil ravnatelj.

»Srečen ali nesrečen slučaj, kakor se vzame, mi je dal priliko, da sem bil priča majhnemu prizoru — Gospodična Nora se joka, ker ji gospod grof očita, da je prišla s »tolpo« tja... nato gospodična Nora

Po odhodu letoviščarjev.

(Kranjska gora.)

Prebivalci vasi Gozd se pristrčno zahvaljujejo g. oblastnemu komisarju dr. M. Natlačenju, Higijenskem zavodu v Ljubljani in domačemu županu g. Lavričarju, da so naklonili in priskrbeli podporo za napravo novega, tako potrebnega vodovoda. — Letoviščarji so povedali odšli, pustili so nam lepe denarce, da bomo mogli zimo bolj brez skrbi preživeti. Ravno ti denarji nam pomagajo, da od nas za enkrat nihče ne sili po svetu, n. pr. v Francijo ali Argentino. Tudi z letino smo zadovoljni, dasi ne dosega lanske. Tako gledamo samozavestno novi zimi nasproti, pa če bi bila tudi toliko ostra, kakor prejšnja. Snega in mraza smo navajeni. Smučarje pa tudi z veseljem sprejememo. Teh pa ni, ako ni snega. Tudi lesa ne moremo spraviti z bregov in iz grap brez visokega snega.

Kako napredujemo?

● Skočjan pri Mokronogu.

Veliko se je pri nas letos napravilo novega. Marsikateri gospodar je izboljšal svoja gospodarska poslopja, posebno mnogo jih je napravilo gnojne jame na pobudo bivšega oblastnega odbora, ki je preskrbel mnogim kmetovalcem cement za polovično ceno. Higijenski zavod je napravil v Zlognanju in Stari vasi dve veliki kapnici. Prepričljivo je bilo to, ker bomo imeli zdaj tudi zdravo pitno vodo, kar smo do sedaj zelo pogrešali.

Padlim junakom v spomin.

(Dolenja vas.)

Blagoslovljenje vojnospominske kapele in odkritje plošč padlim vojakom se je 15. septembra izvršilo kar najlepše. V mogočni procesiji z zastavama Marijine družbe in ognjegascem so štirje bivši vojaki nosili prenovljeni kip sv. Roka. Župnik g. Škulj je veliki množici domačinov in okoličanov orisal zgodovino župnije, čije prva podružnica in farna cerkev je stala na mestu novozidane kapelice, ki je zidana v spomin 400 letnice posvečenja farne cerkve, ki se bo praznovala prihodnje leto. Letos pa je

tudi desetletnica konca svetovne vojne, zato nosi nova kapela znak vojnospominske kapele — dve marmornati plošči s 34 napisih padlih in umrlih vojakov in 28 njihovih slik. V pretrčljivem govoru je nato bivši vojni kurat g. Bonač slikal gorje vojske in lepoto ljubezni do padlih. Nobeno oko ni ostalo suho, ko je govornik odkril s črnim pregrinjalom zakrite plošče. Nato pa je g. župnik imenoval vsakega padlega s kratkim životopisom in označbo bojnega polja. Obenem se je zahvalil vsem, ki so prispevali za novo kapelico predvsem poštovni vaški odbor Dolenje vasi. Nato je bila sv. maša v kapelici, mrliške molitve in zvonjenje. Pevski zbor je zapel gauljivi O Dobrodo in Vigred. — Popoldne pa so se vrstile v Društvenem domu točke: petje, deklamacije in prizor: Fantič le gori vstan! G. Fr. Pahulje je bližje razlagal domačega pesnika Fr. Zbaničnika, ki je tudi med padlimi. G. Bonač je v lepem govoru risal cilje Zveze bivših vojakov. G. Vončina, šolski upravitelj, pa je pretresljivo opisoval muke podjarmljenih Slovencev v Italiji. Zaključni govor g. Škulja je kazal pomembnost take prireditve, ki spominja na grozote vojne in toliko bolj živo pokaže potrebo dela za mir in prijateljstvo med narodi in državami.

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, reproducir. glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.00 Koncert Radio orkestra.

Cetrtek, 26. sept.: 19.00 Kako živijo mravlje, predavanje. 19.30 Tedenski pregled. 20.00 Komorni trio (gg. Rupel, Dev, Škerjanc). 21.00 Koncert radio-orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Petek, 27. sept.: 19.30 Gospodinska ura: Narodna vzgoja in narodni ponos našega ženstva. 20.00 Grillparzer: »Ljubezen in morja valovje« (gl. Ljudskega odra). 21.30 Koncert radio-orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Sobota, 28. sept.: 19.00 Delavška ura. 19.30 Moje potovanje po Ameriki. 20.00 Prenos iz Prage: Foerster: »Sveti Vavlar«, oratorij, izvaja češka

filharmonija. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Lahka glasba.

Nedelja, 29. sept.: 9.30 Prenos cerkv. glambe. 10.00 Religiozno predavanje. 11.00 Koncert. 15.00 Predavanje iz poljedelstva. 15.30 Reproducira glasba. 16.00 Turgenjev: »Tui kruh«, drama, (gl. nar. gled.). 17.00 Koncert pevske zbor »Cankar«. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Ponedeljek, 30. sept.: 19.00 Zdravstveno predavanje: Razširjanje in zatiranje nalezljivih bolezni. 19.30 Predavanje: Pogoja obsodba po novem kazenskem zakonu za kraljevino SHS. 20.00 Prenos iz Budimpešte. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Torek, 1. oktobra: 19.00 Moje potovanje po Ameriki. 19.30 Poglavlje iz slovenske literarne zgodovine. 20.00 Prenos iz opere. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Lahka glasba.

Sreda, 2. oktobra: Opoldanski program odpade. 17.00 Koncert radio-orkestra. 19.00 Otroški kotiček. 19.30 Poglavlje iz slovenske zgodovine: Pred francosko vojno. 20.00 Prenos iz Prage. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Lahka glasba.

NAZNANILA.

n Moravce. V nedeljo 29. septembra bo pri nas slovesno umeščen naš novi g. dekan in župnik Janko Cegnar. Cerkvena slovesnost bo dopoldne v cerkvi. Cerkveni govor bo govoril g. stolni kanonik dr. Mihael Opeka. Popoldne pa priredi tukajšnja orlovska srenja novemu gospodu dekanu in župniku na čast akademijo v Ljudskem domu. Začetek ob treh popoldne. Vstop prost, preplačila se pa hvaležno sprejemajo. Vsi vljudno vabljeni!

n Smartno pri Litiji. Letošnjo sezono otvorili tukajšnji oder z narodno igro »Za pravdo in srce«, katero vprizori v nedeljo 29. septembra in 6. oktobra ob treh popoldne.

n Sadržarska podružnica v Kamniku priredi v nedeljo 6. oktobra ob četrta na 10 na osnovni šoli v Kamniku predavanje o temi: Jesensko delo v sadovnjakih. Predava ing. Josip Škubie, kmetijski referent pri oblastnem odboru v Ljubljani.

ogorčena ... potem ga prosi, naj nikar ne hodi na Turško. A kot v odgovor na to je odpotoval grof še isto noč ... brez nadaljnega slovesa.

»O vsem tem nisem zvedel ničesar.«

»Gospodični Nori pač ni bilo prijetno to pripovedovati,« je odgovoril Landolfo. »Opazil sem njeno tiho vznemirjenje. Toda gospodična Nora je precej pametno dekle. Kakor hitro ji bo vse jasno, bo vedela, kaj ji je storiti. Razumela bo,« je nadaljeval počasneje in poudarjaje, »da gospodarski polom ne bo izboljšal položaja in da bo hči propadlega cirkuškega jahača tej rodbini še manj pogodu kakor hči bogatinova.«

Karsten je obstal kakor odrevenel. Te besede so mu pred očili novo sliko — razgovor s kaplanom o doti, ki jo je bil obljubil takrat in ki ga bo imel zdaj za lažnika.

Znova se mu je vrinila misel, da bi bilo protinavarno, da bi se v takem trenutku ne mogel opreti na svojo hčer — na hčer, ki ji je treba le iztegniti prst, da ga reši, a ne bo storila tega. »Nikdar ne bo storila tega!« je zaklical glasno.

»Čudno pojmovanje otroške dolžnosti je to,« je hladnokrvno rekel Landolfo. »Nas kdo ni dosti vreden, a bi pojmlil to drugače. Sicer počakajte še do jutri. Jutri se bo odločilo, kaj bo iz te stvari. Hiša še ne gori nad glavom. Tri mesece še lahko ohranimo kredit v najslabšem slučaju ... ponavljam, gospodična Nora ne bo naraven otrok. Samo poizkusite.« Pri tem si je prižgal novo smotko in je postal še trenutek, kakor da je čakal na ravnateljevo besedo.

Karsten ni nič odgovoril. Še temneje sta mu goreli pegi na licih, nemirno so delovale njegove misli; toda molčal je.

Londolfo je vprašal, če lahko odide. Le molče mu je prikimal ravnatelj in bil je sam.

Ali bi ne bilo naravno, da bi otrok rešil očeta? Ta misel se mu je neprestano vsiljevala v možgane.

»Nič ji ne rečem, ne, prav nič« je zopet ponavljal nato in vendar mu je zvenelo po ušesih vso dolgo prečuto noč: »Ali ni samoposebi umevno, da otrok reši svojega očeta?«

XIV.

Drugo jutro je Nora zgodaj dala osedlati svojega konja, da bi po svoji ljubi navadi nekoliko pojezdila v sveže jutro.

Ko se je ustavila na dvorišču, ki ga je ločil od parka nizek zid, je zagledala očeta, stoječega ob oknu pisarne. Pozdravila ga je in da bi mu napravila nekoliko veselja, je spodbodila konja, da se je vzpel visoko v zrak; v umetniškem okretu ga je zasukala in ga vodila na najrazličnejše načine; slednjič je še enkrat pozdravila očeta in v mogočnem skoku skočila preko zidu ter izginila v parku.

Jo je li oče opazoval? Da, z žarečimi očmi je gledal njeno dovršeno umetnost, njeno izredno nadarjenost, s katero je brzdala žival. Bil je to mlad, isker konj, ki ga je bila pred kratkim izbrala v njegovem bogatem hlevu, da je, kakor že večkrat, poizkušala na njem svojo spretnost. »Londolfo ima prav, gledala bi svet pred svojimi nogami,« je mrmljal; »postala bi največja v svoji stroki. Pa bo tudi njej v veselje; moja pristna hči je,« je pristavil.

Da bi si pot nekoliko okrajšala, je Nora preskočila potok, ki je omejeval park. Tam je vodila steza na cesto, ki je peljala v mesto. Breg je bil polzek in njenemu konju je spodrsnilo; le njena krepka roka ga je obvarovala pred padcem. »Kako

zunanjega sveta. Občinski svet je imel do pol 6 zvečer javno sejo, nato je pa še ostal skupaj, da so se razgovorili o gotovih zaupnih zadevah občine. To posvetovanje se je pa gotovo vršilo zelo tiho, zakaj vratar magistrala je mislil, da so že vsi odšli in je zaklenil zunanja vrata dvorane. Ker občinski svet večkrat razpravlja pri zaklenjenih vratih, se ni nikomur čudno zdelo, da je bila sejna dvorana zaprta že ob pol 7 zvečer. Prav ob tem času pa je bilo zaupno posvetovanje končano in občinski svetovalci so hoteli hitro domov. Ali vrata se niso odprla, najsi so še tako poskušali. Mestna oblast je bila ujeta v svojem lastnem prostoru. Tudi policisti, ki so kakor običajno stražili na galeriji, so bili brez moči. Šele po dolgem času je slišal vratar ropot in zbijanje po vratih. Prišel je s ključji in odrešil mestno oče, da so šli lahko domov.

Najlepše cerkveno zvonjenje. V dveh stolpih cerkve Matere Božje, pri sv. Heleni na Angleškem (Lancashire), so na slovesen način blagoslovili skupino 47 zvonov, katero se smatra za največjo

n Deček se je izgubil 20. septembra. Je lepe postave, močan, zastaven in precej debel. Obraza je bolj okroglega, visokega čela, belkastih las, črnorjavih oči, v spodnji čeljusti pa mu manjkata v sredini dva zobka. Ohleka: hlače zelenkaste iz gladkega žameta, zapete na belem modrčku, rekelček ima rjav, enjast in ponošen, predpasnik plav in zašit, golglov je in bos. Sumi se, da ga je nekdo odpeljal. (Koliko pa je star? Op. ur.) Kdor kaj ve o njem, se prosí, da sporoči na naslov: Fr. Podlesnik, vas Svibno, p. Radeče pri Zidanem mostu.

Iz katoliške Cerkve.

SMRT PREGANJALCEV CERKVE.

Ze v prvih stoletjih kršćanstva so kršćanski in poganski pisatelji razmišljali značilni pojav, da so skoraj vsi preganjanci kršćanske vere umrli nenaravne smrti. Neron je umrl kot samomorilec; Domicijana je prebodel z mečem njegov bivši suženj; Maksimina Tračana so ubili njegovi vojščaki; Decij je zagazil v nesrečnem boju z Oci v močvirje, v katerem se je zadušil; divje zveri so raztrgale njegovo truplo. Grozna je bila usoda cesarja Valerijana. Leta 260. ga je premagal perzijski kralj Sapov. Kot suženj je moral potem poklekati k Saporjevemu konju, da je Sapor iznad njegovih ramen zajahal

konja. V kletki so ga vodili po cestah, skozi vasi in mesta. Slednjič so mu slekli raz živo telo kožo ter jo obesili v svetišču. Avrelijana je njegov najljubši svetovalec stotnik Muka-por prebodel z mečem. Dioklecijan je v sijajni palači zblaznel ter umrl vsled gladi. Galerija je vsled nezmernosti in pohotnosti doletela ostudna bolezen; črvi so ga snedli; niti sužnji mu niso hoteli streči. Maksimin Daja se je zastrupil, Maksimilijan obesil. Pod presunljivim vtisom teh dejstev je vzklíknil pisatelj Laktancij: »Tako umirajo sovražniki božji!

Rudyard Kipling:

Mačka, ki je hodila svoja pota.

(Pravljica.)

Čujte in pazno poslušajte, kajti, predragi moji, to se je dogodilo in pripetilo, nastalo in se odigralo tedaj, ko so bile domače živali še divje. Pes je bil divji, konj je bil divji, krava je bila divja, ovca je bila divja, prašič je bil divji, kar najbolj divji je mogel biti — in živali so se klatile v divji osamljenosti po mokrih, divjih gozdovih. A najbolj divja od vseh divjih živali je bila mačka. Hodila je svoja pota in vsi kraji, koder je hodila, so bili divji kakor ona sama.

Seveda je bil tudi človek divjak. Bil je neznansko divji. Niti sledu krotosti ni bilo opaziti na njem, dokler ni naletel na ženo. Ta mu je zabrusila, da neče živeti na njegov divji način. Izbrala si je čedno suho

votlino, da sta ležala v njej namesto na kupu svojega listja; po tleh je nasula čistega peska. Zanelila je z lesom krassen ogenj v ozadju votline; obesila je preko otvara votline posušeno kožo divjega konja, z repom navzdol, in rekla: »Obriši si noge, možek, kadar stopiš noter, sedaj bova stanovala v hiši.«

Tisto noč, predragi moji, sta jedla divjo bravino, praženo na razbeljeni skali; primešala sta ji dišečega divjega česna in divjega popra, zraven sta imela za večerjo divjo raco, nađevano z divjim rižem, divjimi stročnicami in divjim korjandrom; jedla sta mozgaste kosti divjih volov, divje črešnje in divje pasijonke. Po večerji se je odpravil mož ves srečen spat ognju nasproti; žena pa je sedla na tla in si česala lase. Vzela je kost iz ovnevega plečeta — veliko ploščato lopatico — pogledala črne znake na njej, vrgla še nekaj lesa na ogenj in zacoprjala. Izrekla je prvo coprnjo na svetu.

Vse divje živali so se zbrale v mokrem, divjem gozdu na zbor, tako da so od daleč lahko opazovale žar ognja, in so se čudile, kaj naj bi ogenj pomenil.

Pa je zacepal divji konj s svojo divjo nogo in rekel: »Prijetelji in sovražniki moji, čemu sta napravila mož in žena tisto veliko luč v tistile veliki jami in kaj naj nam hasni to?«

Divji pes je zavihal svoj divji nos in rekel, zavohavši vonj po praženi bravini: »Pojdem tjakaj, da pogledam in razberem; mislim, da je dobra stvar. Mačka, pojdi z menoj.«

»Ne boš!« je odvrnila mačka. »Jaz sem

SLIVOVK, BRINJEVEC, PELINOVEC, RUM in HRUŠEVEC si lahko napravite z našimi esenci. Steklenica za napravo 4-5 l žganja stane samo DIN 20.—, po pošti DIN 32.—. Točno navodilo na vsaki steklenici. Samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska ul. 1

41

in najlepšo na vsem svetu. Ti zvonoji tvorijo štiri oktave, ter se lahko naje proizvajajo vsaka melodija. Najtežji tehta štiri in pol tone, najmanjši pa samo dober kilogram. Zvonove so kupili farani označene cerkve v spomin 100. letnice katoliške osamosvojitve na Anglikiem.

Dosleden lenuh. Vsi uradniki so že šli iz pisarne, le Gabre je še pri-do delal. Na stopnicah je rekel prvi drugemu: »Ta Gabre je najbolj len človek na svetu. Če začne enkrat delati, je tudi prelen, da bi nehal.«

Čedni zločini. London-ska policija je vsa po-končala. Lastniki velikih trgovin pa še bolj. Kaj se godi? Že par dni opažajo trgovci, da jim nekdo z dijamantom reže velika izložbena stekla. Pretekli teden so nezna-ni zlikovci razrezali 300 šip. V ponedeljek zopet 500. V torek je policija nastavila pred okna par sto policistov. Pa glej, tpaka, zvečer je zopet pridrla na policijo nič manj kot 400 trgovcev, da so jim zopet razrezali tipe. Razrezane šipe, to je zadnja največja senza-cija Londona.

nevarno je to mesto,« je menila, ko se je ozrla; po-lomljeno grmičevje, polzka steza in mostiček so se ji živo vtisnili v spomin.

Vrtniši se domov ni našla svojecev v družinski sobi, kakor po navadi ob tej uri. Misleč, da je njena mačeha z otrokom na vrtu, je šla iskat očeta v nje-govo pisarno, da bi mu še enkrat voščila jutranji pozdrav. Toda iznenadena je obstala pri vratih. Tam je sedel oče in si z roko podpiral glavo; bil je prava podoba težkih skrbi. Pred njim je ležal razprostrt papir, na tleh pa je frlel zelen ovitek, znak brzjav-nega sporočila.

Z nagonom ljubezni je slutila, da se je zgodilo nekaj, kar je bilo v zvezi z njegovim prejšnjim skr-bečim obrazom.

V tem trenutku je bila pri njem, ljubeznivo se ga je oklenila in nežno spraševala po vzroku njegove žalosti. Zelo je ljubila svojega očka in zdaj se ji je vzbudilo rahlo kesanje, ker je čutila, da je dajala zadnji čas svoji novi ljubezni neizmerno prednost. Zato je bila tembolj ljubezniva in ravnatelj je uga-lal ljubkovanje njegovega otroka; toda zastoj je spraševala po njegovi žalosti.

Po brzjavnem sporočilu, ki ga je ravnatelj pravkar prejel, so se bile stvari res silno zamotale. Landolfo je javil še mnogo manjšo odstotno postavko, ki jo more pričakovati iz stečaja, kakor jo je bil na-vedel včeraj, tako, da je ravnatelj po pravici lahko smatral največji del svojega premoženja za izgub-ljen. V takem položaju človek z lahkoto pogradi za vsako sredstvo, od katerega pričakuje pomoči.

Odločno je pogledal svojega otroka. »Če mi kdo more pomagati, mi moreš ti,« je rekel počasi in težko. »Vse drugo so prazne besede. Dobro..., ohrani svoj ponos in prepusti očeta njegovi usodi!«

»Jaz?« je začudeno, ponovila Nora. Toda takoj se je domislila materinega imetja, ki je bilo njeno. »Oče,« je rekla pristržno, »ali gre za materino imetje? A, kako le moreš dvomiti! Vzemi vendar vse, kar ti more pomagati... kar je moje, je tudi tvoje.«

»To mi ne more več pomagati... je že izgub-ljeno,« je zamolklo rekel ravnatelj.

Osuplo ga je pogledala. Se je bil mar res po-lastil tega in bil izgubil to, kar je pravno pripadalo njej in ga je to tako težilo? A mladost je velikodušna in te lastnosti je imela Nora še v izredni meri. Še pristraneje ga je objela. »Ne delaj si skrbi radi tega, očka; s tem si lahko ravnal po svoji volji. Povej mi, kako naj ti pomagam?«

»Ti si prva umetnica v naši stroki,« je začel rav-natelj. »Ti si nov, svež element, kakršna svet že leta ni občudoval. Podedovala si ga po meni,« je rekel in postal topel ob tej misli... Narava te je odločila za to in ti položila to drznost v zibelko! Vse boš prekosila s svojo slavo, kakor ti je bilo prerokovano že kot otroku.«

Videti je bilo, kakor da se je nenadoma zavedla. »Nikdar, nikdar!« je zaklicala z zvonečim glasom in si z obema rokama pokrila obraz. »Nikdar, nikdar ne!«

»Saj sem vedel,« je rekel in se hladno obrnil. »Tvoja ljubezen je samo v besedah, ne žrtvuješ se pa za nikogar!«

»Oče!« je zaklicala Nora, »vse hočem storiti zate... le tega ne! Pripravljena sem delati zate, če ti je mogoče s tem pomoči, pripravljena trpeti s teboj pomanjkanje, če obubožáš, samo tvoja hočem biti... nobena druga misel ti me ne bo izneverila... le tega ne, samo tega ne!«

»Samo to mi more pomagati,« jo je grobo zavrnil.

mačka, ki hodim svoja pota, in vsi kraji, koder hodim, so mi podobni. Ne pridem za teboj.«

»Potem ne bova mogla biti nikoli več prijatelja,« je izjavil divji pes in jo zavil k votlini. Ko je že pretekel košček poti, je rekla mačka sama pri sebi: »Vsi kraji, koder hodim, so mi podobni. Čemu se ne bi tudi jaz po mili volji odstranila in odšla na ogled in izvid?« Splazila se je nalahko, prav nalahko za divjim psom in se skrila tako, da je lahko prisluškovala.

Ko je dospel pes do otvora v votlino, je privzdignil s mrčkom posušeno konjsko kožo in povohal blagi vonj pražene bravnine. Žena, ki je baš ogledovala lopatico, ga je slišala, se zasmejala in rekla: »Pravkar prihaja prvi. Divji stvor iz divje šume, česa želiš?«

Divji pes je odvrnil: »Sovražnica moja in žena mojega sovražnika, kaj diši tako prijetno v divji šumi?«

Tedaj je pobrala žena praženo ovnovo kost in jo vrgla divjemu psu, rekoč: »Divji stvor iz divje šume, poskusi in jej.« Divji pes je glodal kot in bila je slajša nego katerasibodi stvar, ki jo je bil dotorej poskusil, in je rekel: »Sovražnica moja in žena mojega sovražnika, daj mi še eno.«

Žena je odvrnila: »Divjak iz divje šume, pomagaj podnevi mojemu možu loviti in čuvaj ponoči to votlino, pa ti bom dajala praženih kosti, kolikor jih boš potreboval.«

»Ah!« je vzdihnila mačka, prisluškuj. »Ta ženska je zelo prebrisana, toda ne tako, kakor jaz.«

Divji pes je zlezal v votlino in dejal,

»Oče, saj znam vendar več, saj znam boljše stvari,« je zopet prosila. »Veliko sem se naučila, imam še druge sposobnosti; poiskala si bom službo in vse, kar bom prislužila, bo tvoje.«

»Teh malo tolarjev, ki bi jih zaslužila v takšni službi, mi bo pač dosti pomagal!« je rekel in se zaničljivo zasmel. »Prizanesi mi s svojim praznim govoricenjem.«

»Misli vendar na mojo mater, ki je bila vedno proti temu.«

»Tvoja mati bi mi bila pomagala v vsaki sili; nobena žrtev ji ni bila prevelika zame,« se je izvijal. »Tudi ona se je od mnogih ločila, da je mogla biti moja in mojega stanu, ki ga ti tako oholo preziraš. Ali ti more potemtakem njena beseda, ki je bila izrečena v povsem drugačnih okoliščinah, veljati več nego sramota tvojega očeta!«

Nora je bila brez moči — njeno srce se je zvičalo v smrtnem strahu in vendar ji je prigovarjal neki notranjiglas, naj vztraja.

»Rajši umrem, rajši umrem,« je zastokala.

»In če bi te prosil za to ... res lepo prosil?« je nenadoma rekel oče in ji položil roko na glavo. »Bodi prepričana, če ne bom imel te pomoči, sem izgubljen!« Govoril je z izredno zahlipljenim glasom.

»Rajši umrjem, rajši umrjem,« je ponovila, vsa iz sebe od strahu.

»Da, rajši umrješ, kakor upogneš svoj ponos ... morda imaš prav,« je rekel z istim nenavadnim glasom in ne da bi rekel še kako besedo, se je obrnil ter odšel iz sobe.

XV.

Nora ni vedela, da je sama. Z rokama si je zakrila obličje in obstala na mestu kakor vkopana — kako dolgo, ni vedela; silno jo je potrla, kar je bila

položivši glavo ženi v naročje: »Prijateljica moja in žena mojega prijatelja, pomagaj bom podnevi tvojemu možu loviti in čuval bom ponoči vajino votlino.«

»Ah!« je vzdihnila mačka, prisluškuj. »Ta pes je zelo neumen.« In je odšla, mahaje z repom, po mokri, divji šumi, na svoja divja, samotna pota. Ali nikomur ni znila besedice o tem.

Ko se je mož perbudil, je dejal: »Kaj dela divji pes tukaj?« In žena je odgovorila: »Ne imenuje se več divji pes, temveč najin prvi prijatelj, kajti prijatelj nama bo na večne čase. Vzemi ga s seboj, ko odrineš na lov.«

Naslednjo noč je nakosila žena poln naračaj velike, zelene, sveže trave na travniku ob vodi in jo sušila ob ognju, tako da je trava dišala liki pravkar pokošeno seno. Sedela je ob otvoru votline, pletoč povodec iz konjske kože in ogledujoč kost ovnevega plečeta — veliko, široko lopatico — in je zacoprjala. Izrekla je drugo coprnijo v gozdu.

Vse divje živali v divji šumi so bile radovedne, kaj se je pripetilo divjemu psu, in na zadnje je dejal divji konj, zacepetavši s svojo divjo nogo: »Grem, da vidim in povem, zakaj se divji pes ne vrne. Mačka, pojdi z menoj.«

»Ne boš!« je odvrnila mačka. »Jaz sem mačka, ki hodim sama zase in vsi kraji so mi podobni. Ne pridem.« Vendarle je šla za divjim konjem narahlo, prav narahlo in se skrila, odkoder je mogla prisluškovati.

Ko je zaslišala žena, da divji konj poskakuje in stresa s svojo dolgo grivo, se je

zasmejala, rekoč: »Zdaj prihaja drugi. Divjak iz divje šume, česa želiš?«

Divji konj je odvrnil: »Sovražnica moja in žena mojega sovražnika, kje je divji pes?«

Žena se je zasmejala, pobrala lopatico, jo ogledala in rekla: »Divjak iz divje šume, »Ti nisi prišel semkaj zavoljo divjega psa, temveč zavoljo te-le dobre trave.«

In divji konj je odvrnil, poskakujoč in stresajoč s svojo dolgo grivo: »Res je; daj mi jo, da jo pojem.«

Žena je dejala: »Divjak iz divje šume, pripogni svojo divjo glavo in nosi, kar ti bom dala, pa boš jedel čudovito travo trikrat na dan.«

»Ah,« je dejala mačka, prisluškuj: »Ta ženska je pametna, ali ne tako kakor sem jaz.« (Dalje prih.)

Lonek: »Pridite nocoj k nam na večerjo. Mi smo vas že tolikrat nadlegovali, vi as pa še nikoli.«

NAJCENEJE KUPITE
ČEŠKO -- ANGLEŠKO BLAGO
za moške obleke -- suknje
površnike -- Največja izbira pri

ČEŠNIK-U

LJUBLJANA -- Lingarjeva ulica

pravkar čula. Skušala si je poklicati v spomin, kaj je bil rekel oče; toda vse ji je bilo nejasno, nerazumljivo. Le eno ji je postajalo polagoma zopet jasno, namreč, da mora biti in ostati trdna, vztrajna proti vsaki prošnji in proti vsakemu pritisku, da je ne sme omajati nobena sila na zemlji, da je ne sme nič na svetu pripraviti do tega, da bi se tako ponižala.

Vstala je vanjo globoka, bridka jeza proti očetu, ki ji je bil kaj takega prisodil. Da, se je le mogla poroditi v njem ta misel! Kdo neki mu je bil žepnil na uho ta nesrečni svet? Neka slutnja ji je rekla, da ima Landolfo svoje prste vmes. Toda pri tem ni hotela izgubljati svojih misli; misliti je hotela le na to, kako bi odvrnila stisko, kako preprečila nesrečo. Obšlo jo je neskončno hrepenenje po svetu in izpovedi — in vsaka ženska misli tedaj najprej na moža, ki ga ljubi.

To je bil gotovo dogodek, ko je smela prestopiti meje prepovedi, ko je bil nujno potreben razgovor s Kurtom. Misel, da mu bo pisala, jo je že pomirjala. Dvignila se je, da bi šla v svojo sobo; v hiši je namreč čula korake in nekdo je celo klical njeno ime, kakor da jo išče. Tiho se je izmuznila skozi neka stranska vrata, kajti zdaj bi ji bilo nemogoče stopiti pred obličje drugih. Dospela je v svojo sobo, ne da bi jo bil kdo opazil.

Priporoča se **PRVI SLOVENSKI ZAVOD**

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste — Podružnice:
v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB,
Hacelnova ulica 12 — SARAJEVO,
Kprošćeva ulica 15 in v SPLITU, Ulica XL puka.

Pametno vprašanje. — Prav žal mi je, da ne morem nikakor postati — Vaša. — Kako bi pa bilo, ako bi postal lahko jaz — Vaš?

Največja globočina morja je po najnovejših raziskovanjih pri Filipinih. Ta globočina znaša 10 tisoč 500 metrov.

V dim. Po zapisnikih severnoameriških finančnih oblastev so državljani te obljubljene dežele pokadili v zadnjih dvanajstih mesecih sto milijard cigaret. Razpisni Amerikanci niso varčevali tudi pri cigarah in so jih spravili v tem času šest in pol milijard v dim.

Huda grožnja. Berač (gostilničarji): »Kaj, samo z 10 para me mislite odpraviti? Zagotavljam vas, prišlo bo še tako daleč, da se ne bo nobeden mojih kolegov več pri vas zglasil.«

Milanske podgane. Mesto Milan v Italiji je moralo prirediti teden proti podganam, čijih števil je pričelo ogrožati zdravstvene razmere. Razkuževalci so nastavili pet milijonov zastrupljenih testenih kroglic. Tekom enega samega tedna so pobrali po mestu nad 160.000 zastrupljenih podgan.

Prvovrstna glasbila
direktno iz
TOVARNE
osiroma tovarna skladišča
Velik
ilustrovani **CENIK**

dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji
MEINEL I HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 107-B

Violine . . . od Din	95' - dalje
Tamburice . . .	98' - "
Mandoline . . .	136' - "
Trube . . .	305' - "
Gramofon . . .	345' - "
Ružne harmonike	od Din 85' - "



Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrežem mojim odjemalcem in jih obvarujem
nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov
način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima
svoje krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri
meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno
obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu.
Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod
— za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izde-
lavo in dobro podlago!! Vpeljal sem tudi vse vrste
urnja — po znižani ceni. Pridite in prepičajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

Semenska pšenica

prvovrstne skrbno očiščene
dioseške vrste
ki je v naših krajih že udomačena, oddaja po ugodni
ceni trdka

A. Volk, Ljubljana

Resljeva cesta 24

Zaradi preselitve popolna razprodaja.

V Kamniku v trgovini Sotelašek se prodajajo od
1. oktobra dalje, dokler zaloge, pletenine in vse
špecerijsko blago po znižanih cenah. Ne zamudite
ugodne prilike! Proda se tudi manjša kompletna
pletalna industrija z vsemi informacijami.

L. Mikuž

Ljubljana, Mesni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Edino najboljši



šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrti in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

ne Vtečaj a garancija.



Ne preišliujite

če potrebujete obleko,
ampak zahtevajte še danes
od v. letrovinke Stermeck
mekl nove vrste, saj
boste našli ogromno iz-
biro sukna, ševjota in
kamarna za moške oble-
ke, krasnega in moder-
nega blaga za damsko
plačče, svilu, šameta, par-
henta platna in razne
druge manufakture za
obleko in perilo. Narodilo
čen Din 500' — pošilja se
prosto poštne. Novi ilu-
strirani cenik z več tisoč
slikami se pošlje vane-
nem zastoj in prosto.

Veletrgovina R. Stermeck, Celje, št. 19. Slov.

Preden kupite za jesen in zimo

blago za moške in ženske plašče in obleke, razne
otroške in volnene jope, triko maje in hlače, bla-
čevino, žamet, barhente in flanelo, zimske rjuhne,
deke, kotre, dežnike itd., si na vsak način poprej
oglejte našo zalogo, katereja je letos posebno velika
ter so cene veliko nižje kot kjerkoli. Naše geslo:
Le prvovrstno blago, a kar najbolj nizke cene!

L. in L. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 29.

Prvovrstni čevlji vseh vrst

najceneje pri **R. Vavpotič, Bled-Grad 40** (Soča),
na dvorišču. Za vsak par garancija. Popravila hitro
in ceno.



Prodajalec posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se
TEHNA družbi - LJUBLJANA,
Mesni trg 25/I

„Blagostanje in oskrbo za starost podnevi in ponoči“
vam nudi samo društvo „**LJUDSKA SAMOPOMOČ**“
Ktor se torej tega društva ni član,
vpiše se naj takoj ter ne odlašaj na drug dan,
ker ura smrti nikomur ni znana,
bo vam ohranja vsaj po „**LJUDSKI SAMOPOMOČI**“ dana!

LJUDSKA SAMOPOMOČ

podporno društvo za slučaj smrti v MARIBORU
ALEKSANDROVA C. 45 naznanja vsemu cenjenemu
občinstvu Slovenije, da ustanovi s 1. oktobrom

III. skupino z oddelki A/II — B/II — C/II — D/II

ki so namenjeni samo starejšim **zdravim osebam** od 51 do 90. leta s
štiriletno karenčno (čakalno) dobo brez zdravniškega spričevala. — Naj-
višja podpora te skupnine znaša v oddelku A/II 1000, B/II 2000, C/II
4000, D/II 10.000 Din. — Po umrlih v prvem letu izplača se upravičencem
ena osmina, v drugem letu ena četrtina, v tretjem letu dve četrtini, v če-
trtem tri četrtine in po četrtem letu štiri četrtine pripadajoče podpore. —
Razen enkratne majhne vplane pristojbine znašajo **posmrtnine** v posameznih
oddelkih po 0'50 oz 1, 2, 5 Din za vsak smrtni slučaj oz. tudi manje.

Zahtevajte še danes brezplačno pristopno izjavo, ker
• je sprejemni rok za III. skupino omejen in kratek.

V prejšnje oddelke A, B, C, D in E ter B/II, C/II, D/II se sprejmejo še vse zdrave
osebe **samo od 1. do 50. leta.**

Število članov nad 12.000

Izplačane podpore nad 700.000 Din.

Ugledni poverjeniki se sprejmejo za vsak kraj Slovenije.

Mali oglasnik

Prodaja 14-A-Z panjev
čebel z ajdo-
vim medom. Cena po
dogovoru. — **Stefan**
Starin, Beričevo 63.
Dol pri Ljubljani.

Železen štadilnik

močan, poceni na pro-
daj. **Müller, Ljubljana 7,**
Janševa ulica 15.

Hovaški učenec

zdrav in pošten se ta-
koj sprejme. Hrana in
stanovanje v hiši. —
Anton Kunc, kovaški
mojster, Stnja gorica
pri Vrhniki.

Mesarskega vajenca

sprejem. Naslov pove
uprava pod št. 10495.

2 vajenca

za pekovsko
obrt sprej-
me takoj **Lovro Komar,**
Spod. Gorje.

Župnik v Slavoniji

išče dobro gospodinjco.
Ponudbe na upravo Do-
moljuba pod št. 10565.

Vajence in pomočnike

sprejme takoj za kle-
parsko obrt — **Fran**
Zužek, Bled.

Bukov gozd kupim.

Ponudbe
na upravo Domoljuba
pod št. 10.236.

Mizarskega vajenca

sprejme **Vidmar, Zg.**
Siska

Vajenca

za kotlarsko
obrt sprej-
mem. **Josip Otarepec,**
Za Gradom 9, Ljublj.

2 čevljarška vajenca

pridna in poštena z
vso oskrbo brezplačno
takoj sprejem. **Jernej**
Bertonec, splošno čevl-
jarstvo, Dobrava p.
Podnari, postaja Otoče

Hiša z lokalom,

sadnim vrtom in dvema
gozdovoma se proda.
Cena po dogovoru. —
Naslov pove uprava
pod št. 10393.

Lipove deske vsake debeline, suhe in gladke kupi
po najvišji ceni, tudi v manjši koli-
čini trdka **Ivan Dovčan - Ljubljana VII.**

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani trgovki H. SUTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

Prešernova
ulica 4

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana 1

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pisemno
tovarniško garancijo



China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pisemno
tovarniško garancijo

Prešernova
ulica 4

(poleg Frančiškanske cerkve)

Dokazano je

da more perilo pravilno očisti
le milo. Edino to brez škode
odstranjuje umazanijo iz tkanin.
Cenjene gospodinje, imejte to
dejstvo vedno pred očmi ter
perite samo s pravim terpen-
tinskim

milom „GAZELA“



Ne obupajte!

ako nimate vložka v hranilnici,
kajti to je mnogo manj neprijetno,
kot če nimate

posteljnega vložka iz žlice

ki ga dobite najceneje pri

Fr. Stupici, v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1

Istotam dobite tudi kopalne banje, klozalne
garniture, vzmeti za modroce, morsko travo, žimo in vse izdelnine



Najpopolnejši
STOWER
šivalni stroji

na šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vse doma

Praden si nabavite
stroj, ogledate si to
izrednost pri trgovki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 6
Brezplačen pouk
15 letno jamstvo.

Ako hočeš za zimo dobro obutev

kupi usnje v trgovini M. Stražar-ja v Domžalah.
Tam se dobi vsakovrstno gornje usnje, najboljšo
podplate in nepremočljivo usnje (krom.).

Kamenite nagrobne spomenike.



kakor tudi druge kamnoseške izdel-
ke dobite najceneje pri domačinu
Josip Zagorc, kamnoseku v Novem
mestu, poleg starega pokopališča,
kakor tudi v Brühlju št. 27. Radi
obilne zaloge zelo znižane cene. —
Prevsamem tudi v prenošanje
stare spomenike in vklesanje novih
napisov, po najnižji ceni. Na željo pridem delo
izvršiti na razna pokopališča na Dolenjskem.
Za obilna naročila se priporočam

Josip Zagorc, kamnosek

Fige laško in hrvatsko brinje

dobite najceneje pri FRAN POGAČNIK-u,
LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA ŠT. 36

Kupim - ližol - suhe gobe in vse deželne pridelke

Bodite previdni

preden kupujete večjo množino blaga. Cene ka-
kor kvalitete so različne, zato si ogledite pred
nakupom mojo bogato zalogo manufakturnega
blaga, kakor: v barhentu, flaneli, platnu, šifonu,
tiskovini, puplinu, volnenem ripsu, double za po-
vršnike in suknje, velurju kakor raznem plišu za
damske plašče, kascha za obleke, gotove površ-
nike, obleke, srajce, triko, pletenine in še veliko
izbiro raznega drugega modnega, kakor konfek-
cijskega blaga. Vsled ugod. nakupa mi bo mogoče
postreči z nizkimi cenami, dobrim blagom v ve-
liki izbiri. - Za točno in solidno postrežbo jamčim
in se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem:

LUDOVIK BOLTIN, Logatec

Flanele od 10 Din, kontenina od 8 Din, barhenti
od 11 Din, tiskovine od 10 Din, suknjo od 36 Din,
double za površnike 100 Din, kamgarni od 80
Din, za damske plašče od 50 Din naprej.



Strojne tovarne in livarne d. d.

Domačka 35a Telefon 2300 Brojav. Stroj



**Stiskalnica
za sadje**

Nonkurentne cene - Vedno v zalogi